

โครงการศึกษาการจัดทำ Model การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคม ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ **ระเบียงเศรษฐกิจภายในกรอบ GMS** เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
เอกสารประกอบการประชุม ชุดที่ 1

โครงการศึกษาจัดทำ Model การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

1. บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ด้วยสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจโลก โครงสร้างประชากร เทคโนโลยี ทำให้ประเทศไทยต้องเผชิญกับความท้าทายมากขึ้นในการเสริมสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศอย่างต่อเนื่อง โดยจำเป็นต้องปรับโครงสร้างทางเศรษฐกิจทั้งระบบ เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ตามยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน จึงได้กำหนดแนวทางการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาภาคการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ทั้งในภาคเกษตร อุตสาหกรรม บริการ และการท่องเที่ยว มีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางกายภาพภายในด้านโครงข่ายคมนาคม ในพื้นที่เขตเมืองและเชื่อมโยง รวมถึงการพัฒนาเทคโนโลยี และโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวกและลดต้นทุนในภาคการขนส่ง

พื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ปัจจุบันมีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็วและมีโครงข่ายการคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกับประเทศเมียนมา สปป.ลาว กัมพูชา และสามารถเชื่อมโยงต่อไปเวียดนามและจีนตอนใต้ได้อย่างสะดวก โดยผ่านแนวระเบียงเศรษฐกิจการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Subregion, GMS) แนวระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก - ตะวันตก (East - West Economic Corridor, EWEC) แนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ (North - South Economic Corridor, NSEC) ตามแนวเส้นทาง R9 R12 R3A R3B ทำให้ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นเสมือนประตูเชื่อมโยงการขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวของประเทศ

คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 18 กันยายน 2561 ณ จังหวัดเพชรบูรณ์ นายกรัฐมนตรีได้มีข้อสั่งการให้ดำเนินการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เช่น การปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายทางหลวงแผ่นดิน การพัฒนาท่าอากาศยาน การพัฒนาระบบคมนาคมทางราง โดยให้กระทรวงคมนาคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการเร่งรัดตามขั้นตอน

คณะรัฐมนตรีในการประชุม เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 ณ จังหวัดหนองคาย คณะรัฐมนตรีได้รับทราบผลการประชุมที่เสนอให้ศึกษาความเหมาะสมในการลงทุนระบบขนส่งแบบบูรณาการเพื่อการท่องเที่ยวและการพัฒนาเศรษฐกิจในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 โดยให้กระทรวงคมนาคมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการตามความจำเป็นเร่งด่วน

นอกจากนี้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษ พ.ศ. 2564 ได้กำหนดพื้นที่ที่มีความเหมาะสมที่จะกำหนดให้เป็นระเบียงเศรษฐกิจพิเศษ ประกอบด้วย พื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคเหนือ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง - ตะวันออก และภาคใต้

สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร (สนข.) จึงได้เห็นความจำเป็นที่จะต้องมีการจัดทำ Model การพัฒนาโครงข่ายระบบคมนาคมขนส่งในภาพรวมของพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการบริหารจัดการ รวมถึงกฎระเบียบและการอำนวยความสะดวกเพื่อเสริมศักยภาพรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาคที่เชื่อมต่อกับระบบหลักของประเทศและอนุภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจเหนือ - ใต้ และแนวตะวันออก - ตะวันตก รวมทั้งการจัดทำแผนการพัฒนาด้านการคมนาคมในพื้นที่เพื่อสนับสนุนภาคการผลิต การบริการ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และระบบโลจิสติกส์ รวมถึงสอดคล้องกับการพัฒนาพื้นที่ตามยุทธศาสตร์ชาติ

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1) เพื่อจัดทำภาพรวมการพัฒนาและยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ที่เชื่อมโยงในแต่ละรูปแบบการขนส่งกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวตามระยะเวลาการพัฒนามตามยุทธศาสตร์ชาติ

2) เพื่อให้มีฐานข้อมูลเพื่อการพัฒนากระบวนขนส่งและจราจรในภูมิภาค สำหรับบูรณาการการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งระดับประเทศ ระดับภาค ระดับกลุ่มจังหวัด ระดับจังหวัด รวมถึงการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

3) เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว พ.ศ. 2568 - 2580 ประกอบด้วย แผนงานแผนการลงทุน และการจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ในแต่ละรูปแบบการขนส่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวตามระยะเวลาการพัฒนามตามยุทธศาสตร์ชาติ

4) เพื่อจัดทำแผนบูรณาการการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย เชื่อมโยงกับภูมิภาค ประกอบด้วย โครงข่ายโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมระดับจังหวัด ระดับกลุ่มจังหวัด ระดับภาคและการเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้านและภูมิภาค โดยให้มีข้อมูลการพัฒนากระบวนขนส่งและจราจรในเมืองภูมิภาคด้วย

ที่มา : Asian Development Bank, 2011

รูปที่ 1.2-1 แนวพื้นที่พัฒนาเศรษฐกิจตามแผนงานพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
ในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

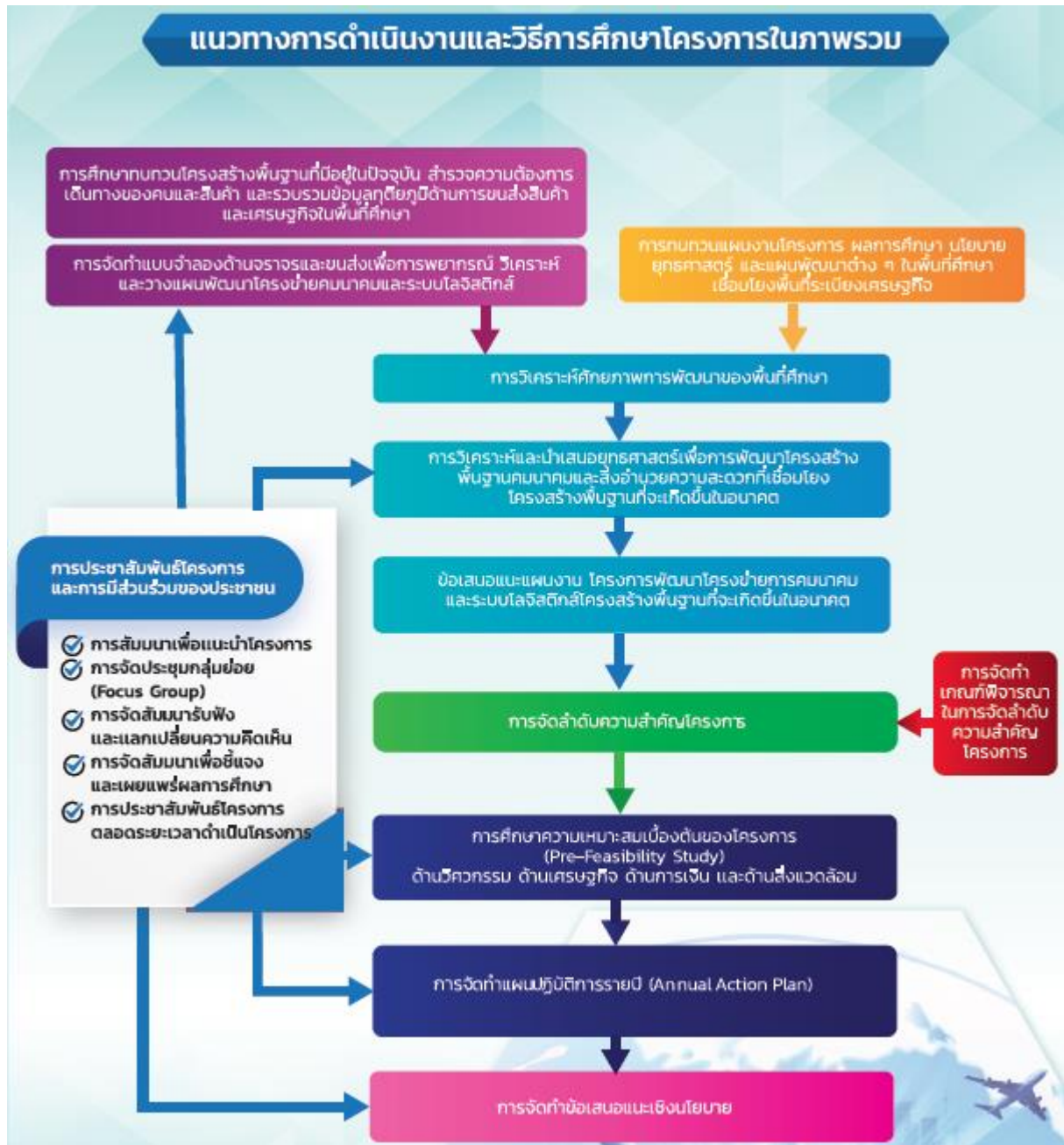
1.3 รายละเอียดการดำเนินงาน แนวทาง และวิธีการศึกษา

ในการดำเนินงานศึกษาการจัดทำ Model การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว กรุงเทพมหานคร ประกอบด้วยงาน 3 ส่วน ดังต่อไปนี้

- **งานส่วนที่ 1 :** จัดทำภาพรวมการพัฒนาและยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ที่เชื่อมโยงในแต่ละรูปแบบการขนส่งกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวตามระยะเวลาการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ
- **งานส่วนที่ 2 :** จัดทำแผนงาน แผนการลงทุน และการจัดลำดับความสำคัญของการพัฒนาโครงข่ายการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์ในแต่ละรูปแบบการขนส่งในพื้นที่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยวตามระยะเวลาการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ
- **งานส่วนที่ 3 :** งานการประชาสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของประชาชน

การดำเนินงานศึกษาทั้ง 3 ส่วน เพื่อให้ได้ผลการศึกษาที่สามารถนำไปเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์ในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ เชื่อมโยงกับพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภายใต้กรอบ GMS เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว และกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง เพื่อสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว รวมทั้งแผนปฏิบัติการลงทุนของโครงการ พร้อมข้อเสนอแนะเชิงนโยบายที่สำคัญ เพื่อเพิ่มโอกาสในการเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งจะช่วยให้การใช้งบประมาณด้านการคมนาคมและระบบโลจิสติกส์เกิดประโยชน์สูงสุด

ทั้งนี้ แนวทางการศึกษา ขั้นตอนต่าง ๆ แสดงดังรูปที่ 1.2-2

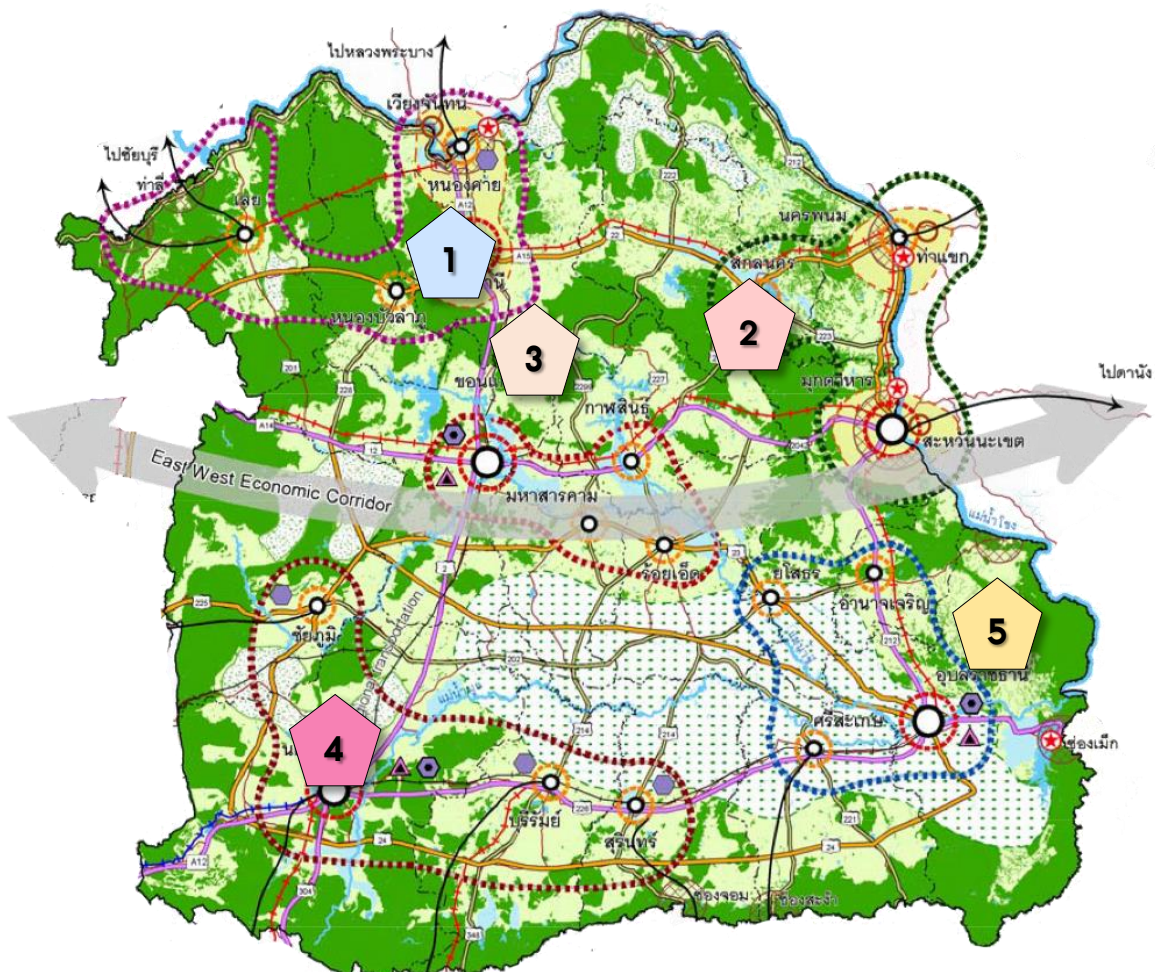

รูปที่ 1.2-2 แนวทางการดำเนินงานและวิธีการศึกษาโครงการในภาพรวม

1.4 พื้นที่ศึกษา

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 5 พื้นที่ ดังนี้

- 1) พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 1 (จำนวน 5 จังหวัด) ประกอบด้วย จังหวัด บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู และอุดรธานี
- 2) พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 (จำนวน 3 จังหวัด) ประกอบด้วย จังหวัด นครพนม มุกดาหาร และสกลนคร
- 3) พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนกลาง (จำนวน 4 จังหวัด) ประกอบด้วย จังหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม และร้อยเอ็ด
- 4) พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 1 (จำนวน 4 จังหวัด) ประกอบด้วย จังหวัด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ และสุรินทร์
- 5) พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (จำนวน 4 จังหวัด) ประกอบด้วย จังหวัด ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี

รูปที่ 1.2-4 พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. สรุปข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

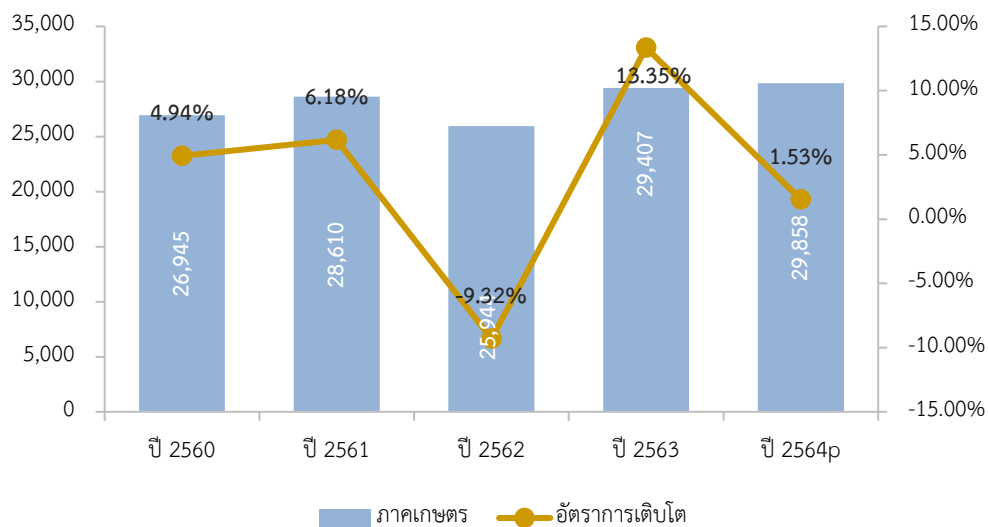
2.1 การเกษตรและผลิตภัณฑ์

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร ปี พ.ศ.2564 เท่ากับ 29,951 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี พ.ศ. 2563 ซึ่งมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาคเกษตร เท่ากับ 29,491 ล้านบาท ด้วยอัตราการเติบโตร้อยละ 1.53

ตารางที่ 2.1-1 มูลค่าด้านการเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
ช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2564

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2564p
ภาคเกษตรของกลุ่มจังหวัดฯ	27,015	28,643	26,017	29,491	29,951
อัตราการเติบโต (ร้อยละ)	5.01%	6.03%	-9.17%	13.35%	1.56%

รูปที่ 2.2-1 สัดส่วนมูลค่าด้านเกษตรกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
ช่วงปี พ.ศ. 2560 - 2564

2.1.1 ผลผลิตทางการเกษตร

ด้านเกษตรกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีพืชเศรษฐกิจหลักสำคัญ ได้แก่ ข้าวนาปี/ข้าวนาปรัง อ้อยโรงงาน มันสำปะหลัง ยางพารา และข้าวโพดสัตว์เลี้ยง โดยแบ่งออกเป็น พืชไร่ ได้แก่ ข้าว (ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง) และมันสำปะหลัง และพืชสวน ได้แก่ ยางพารา อ้อยโรงงาน และน้ำมันปาล์ม

พืชไร่

1) ข้าว (ข้าวนาปีและข้าวนาปรัง) เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ในปี 2564 มีพื้นที่เพาะปลูกข้าว 9,878,411 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2563 คิดเป็นร้อยละ 0.54 เนื้อที่เก็บเกี่ยว 9,629,155 ไร่ ลดลงจากปี 2563 คิดเป็นร้อยละ -0.22 นอกจากนั้น ในปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีผลผลิตต่อไร่/พื้นที่ปลูกรวม 255 กิโลกรัม/ไร่ ซึ่งลดลงจากปี 2563 คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 28.02 โดยจังหวัดที่มีผลผลิตต่อไร่สูงที่สุดคือจังหวัด ยโสธร รองลงมาได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ จังหวัดอุบลราชธานี และจังหวัดศรีสะเกษ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1-2 ภาพรวมพื้นที่เพาะปลูกข้าว เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)	
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564
ทั่วประเทศ	69,779,604	71,355,345	67,314,347	68,568,434	30,977,600	31,140,782	444	436
ข้าวนาปี	62,437,542	63,012,636	60,093,788	60,261,293	26,423,822	25,830,336	423	410
ข้าวนาปรัง	7,342,062	8,342,709	7,220,559	8,307,141	4,553,778	5,310,446	620	637
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	39,893,516	40,557,935	38,195,311	38,702,300	13,904,238	13,420,761	349	331
ข้าวนาปี	38,593,847	38,684,085	36,908,959	36,842,965	13,190,334	12,353,057	342	319
ข้าวนาปรัง	1,299,669	1,873,850	1,286,352	1,859,335	713,904	1,067,704	549	570
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	9,825,167	9,878,411	9,650,570	9,629,155	3,482,977	2,520,570	354	255
ข้าวนาปี	9,496,152	9,548,524	9,322,695	9,302,028	3,316,903	2,353,742	349	247
ข้าวนาปรัง	329,015	329,887	327,875	327,127	166,074	166,828	505	506
ยโสธร	1,432,566	1,440,443	1,379,941	1,365,589	525,491	522,926	367	363
ข้าวนาปี	1,352,845	1,367,528	1,300,388	1,294,484	480,775	482,904	355	353
ข้าวนาปรัง	79,721	72,915	79,553	71,105	44,716	40,022	561	549
ศรีสะเกษ	3,084,288	3,095,736	3,028,173	2,988,556	1,073,388	90,331	348	29
ข้าวนาปี	3,010,361	3,020,397	2,954,563	2,913,568	1,035,989	50,797	344	17
ข้าวนาปรัง	73,927	75,339	73,610	74,988	37,399	39,534	506	525
อำนาจเจริญ	1,067,171	1,078,925	1,050,184	1,071,707	373,745	386,102	350	358
ข้าวนาปี	1,062,141	1,074,427	1,045,154	1,067,209	371,309	383,946	350	357
ข้าวนาปรัง	5,030	4,498	5,030	4,498	2,436	2,156	484	479
อุบลราชธานี	4,241,142	4,263,307	4,192,272	4,203,303	1,510,353	1,521,211	356	357
ข้าวนาปี	4,070,805	4,086,172	4,022,590	4,026,767	1,428,830	1,436,095	351	351
ข้าวนาปรัง	170,337	177,135	169,682	176,536	81,523	85,116	479	481
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	24.63	24.36	25.27	24.88	25.05	18.78	101.71	77.11
ข้าวนาปี	24.61	24.68	25.26	25.25	25.15	19.05	102.20	77.19
ข้าวนาปรัง	25.32	17.60	25.49	17.59	23.26	15.62	91.89	88.75
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อ ทั่วประเทศ	14.08	13.84	14.34	14.04	11.24	8.09	79.85	58.47
ข้าวนาปี	15.21	15.15	15.51	15.44	12.55	9.11	82.53	60.13
ข้าวนาปรัง	4.48	3.95	4.54	3.94	3.65	3.14	81.38	79.45

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร

2) มันสำปะหลัง เป็นพืชเศรษฐกิจสำคัญที่ไทยเป็นผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลก มีส่วนแบ่งการตลาดในการค้าโลกถึงร้อยละ 68 สามารถทำรายได้เข้าประเทศถึงปีละ 85,000 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่จะส่งออกไปยังประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน มันสำปะหลังจึงเป็นพืชเศรษฐกิจที่มีความสำคัญอีกชนิดหนึ่งของไทย ในปี 2564 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเนื้อที่เก็บเกี่ยวเพิ่มขึ้น เนื่องจากบางพื้นที่เกษตรกรได้ขยายปลูกมันสำปะหลังในนาข้าวหลังจากที่เก็บเกี่ยวข้าวนาปีเสร็จแล้ว ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น และมันสำปะหลังที่ปลูกในนาข้าวเป็นมันสำปะหลังระยะสั้นและเก็บเกี่ยวก่อนครบกำหนด

ในปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีผลผลิตรวมมันสำปะหลัง 3,258,504 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 16.40 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 9.28 ของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ที่มีผลผลิตรวม 2,788,160 ตัน คิดเป็นร้อยละ 16.87 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าว โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ปริมาณ 1,759,654 ตัน คิดเป็นร้อยละ 54.00 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ 704,785 ตัน จังหวัดอำนาจเจริญ 432,265 ตัน และจังหวัดยโสธร 361,800 ตัน ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1-3 ภาพรวมพื้นที่เพาะปลูกมันสำปะหลัง เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)	
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564
ทั่วประเทศ	9,439,009	10,919,014	8,918,250	10,406,314	28,999,122	35,094,485	3,072	3,214
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	5,337,074	6,080,383	4,957,392	5,733,595	16,253,447	19,863,491	3,045	3,267
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	940,827	969,350	826,511	949,708	2,788,160	3,258,504	2,964	3,362
ยโสธร	113,348	103,547	88,325	102,498	305,904	361,800	2,699	3,494
ศรีสะเกษ	194,822	222,030	191,566	212,891	619,111	704,785	3,178	3,174
อำนาจเจริญ	108,654	132,255	102,105	130,579	321,410	432,265	2,958	3,268
อุบลราชธานี	524,003	511,518	444,515	503,740	1,541,735	1,759,654	2,942	3,440
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	17.63	15.94	16.67	16.56	17.15	16.40	97.31	102.90
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อทั่วประเทศ	9.97	8.88	9.27	9.13	9.61	9.28	96.46	104.59

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร

พืชสวน

3) ยางพารา เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญของประเทศไทยที่มีการผลิตมากที่สุดเป็นอันดับ 1 ของโลกซึ่งประเทศไทยถือว่าเป็นผู้ผลิตและผู้ส่งออกอันดับหนึ่งของโลกจากสถานการณ์ที่ผ่านมาจนถึงปัจจุบัน ถือว่าประเทศไทยยังคงเป็นผู้นำทางเศรษฐกิจของยางพาราโดยประเทศไทยมีพื้นที่ปลูกยางพารา มากเป็นอันดับ 2 ประมาณ 22.20 ล้านไร่ รองจากประเทศอินโดนีเซียโดยผลผลิตยางพาราส่วนใหญ่อยู่ที่ภาคใต้ รองลงมาคือภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคกลาง และภาคเหนือ

ปี 2564 ประเทศไทยมีพื้นที่เพาะปลูกต้นยางพารา 24,466,804 ไร่ ลดลงจากในปี 2563 ที่มีพื้นที่เพาะปลูกต้นยางพาราที่ 24,753,253 ไร่ คิดเป็นร้อยละ -1.16 ในปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีผลผลิตรวมยางพารา 246,750 ตัน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 18.81 ของผลผลิตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 5.04 ของประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากปี 2563 ที่มีผลผลิตรวม 239,699 ตัน คิดเป็นร้อยละเพิ่มขึ้น 2.94 ซึ่งปริมาณผลผลิตดังกล่าว โดยผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีผลผลิตมากเป็นอันดับ 1 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน 2 ปริมาณ 129,299 ตัน คิดเป็นร้อยละ 52.40 ของผลผลิตกลุ่มจังหวัดฯ รองลงมา ได้แก่ จังหวัดศรีสะเกษ 76,739 ตัน จังหวัดยโสธร 22,772 ตัน และจังหวัดอำนาจเจริญ 17,940 ตัน ตามลำดับ

ตารางที่ 2.1-4 ภาพรวมพื้นที่เพาะปลูกยางพารา เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัดฯ

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)	
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564
ทั้งประเทศ	24,753,253	24,466,804	21,984,446	21,975,567	4,859,666	4,892,451	196	200
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,246,548	6,229,741	5,848,242	5,853,295	1,273,928	1,311,533	204	211
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	1,202,790	1,200,652	1,138,616	1,139,070	239,699	246,750	199	206
ยโสธร	117,083	117,596	106,117	107,270	21,600	22,772	184	194
ศรีสะเกษ	370,308	369,173	344,106	344,801	74,945	76,739	202	208
อำนาจเจริญ	92,430	92,755	83,099	83,316	17,338	17,940	188	193
อุบลราชธานี	622,969	621,128	605,294	603,683	125,816	129,299	202	208
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	19.26	19.27	19.47	19.46	18.82	18.81	97.72	97.62
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อทั้งประเทศ	4.86	4.91	5.18	5.18	4.93	5.04	101.51	102.78

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร

4) ปาล์มน้ำมัน เป็นพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญอีกชนิดหนึ่งของประเทศมีพื้นที่เพาะปลูกในปี 2564 จำนวน 6,296,151 ไร่ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีพื้นที่ปลูกในปี 2564 จำนวน 248,634 ไร่ กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีเนื้อที่ขึ้นต้น 37,810 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 0.63 ของประเทศ และร้อยละ 16.24 ของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ในปี 2564 กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีเนื้อที่ให้ผลผลิตรวม 37,810 ไร่ ลดลงจากปี 2563 ซึ่งมีเนื้อที่ให้ผลผลิตรวม 38,659 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 2.20 โดยเนื้อที่ให้ผลผลิตส่วนใหญ่มาจากจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งมีเนื้อที่ให้ผลผลิต 21,450 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 56.73 ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 รองลงมาได้แก่ จังหวัดอำนาจเจริญ 6,592 ไร่ จังหวัดศรีสะเกษ 6,103 ไร่ และจังหวัดยโสธร 3,665 ไร่

ตารางที่ 2.1-5 ภาพรวมพื้นที่เพาะปลูกปาล์มน้ำมัน เนื้อที่เก็บเกี่ยว ผลผลิต และผลผลิต/ไร่ ของกลุ่มจังหวัด

จังหวัด/กลุ่มจังหวัด	พื้นที่เพาะปลูก (ไร่)		เนื้อที่เก็บเกี่ยว (ไร่)		ผลผลิต (ตัน)		ผลผลิตต่อไร่/เนื้อที่ปลูก (กก./ไร่)	
	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564	ปี 2563	ปี 2564
ทั้งประเทศ	6,221,870	6,296,151	5,870,772	6,033,736	16,221,974	16,903,728	2,607	2,685
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	250,740	248,634	217,473	232,813	301,073	339,723	1,201	1,366
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2	44,137	41,997	38,659	37,810	53,102	56,572	1,203	1,347
ยโสธร	4,095	4,095	3,665	3,665	3,884	4,355	948	1,063
ศรีสะเกษ	9,835	7,854	8,137	6,103	10,494	8,690	1,067	1,106
อำนาจเจริญ	7,686	7,686	6,592	6,592	8,255	8,653	1,074	1,126
อุบลราชธานี	22,521	22,362	20,265	21,450	30,469	34,874	1,353	1,560
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	17.60	16.89	17.78	16.24	17.64	16.65	100.20	98.59
สัดส่วนกลุ่มจังหวัดฯ ตอนล่าง 2 ต่อทั้งประเทศ	0.71	0.67	0.66	0.63	0.33	0.33	46.15	50.17

ที่มา : สำนักเศรษฐกิจการเกษตร

2.2 การอุตสาหกรรม

2.2.1 สภาพปัจจุบัน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ในปี พ.ศ.2562 มีการลงทุนและประกอบการด้านอุตสาหกรรมกระจายตัวในจังหวัดต่าง ๆ ครอบคลุมจังหวัด โดยมีจำนวนโรงงานรวมกัน 7,407 แห่ง มีเงินลงทุนหมุนเวียนทั้งสิ้น 80,124.07 ล้านบาท และมีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมจำนวน 36,511 คน ซึ่งจังหวัด

อุบลราชธานีมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมมากที่สุด จำนวน 4,100 แห่ง รองลงมาเป็นจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 2,088 แห่ง จังหวัดยโสธร จำนวน 855 แห่ง และจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 364 แห่ง ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเงินลงทุนของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พบว่า จังหวัดอุบลราชธานี มีจำนวนเงินลงทุนมากที่สุด จำนวน 50,728.33 ล้านบาท รองลงมาเป็นจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดยโสธร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาการจ้างงานของแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พบว่า จังหวัดอุบลราชธานีมีการจ้างงานมากที่สุด จำนวน 20,981 คน รองลงมาเป็นจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร และจังหวัดอำนาจเจริญ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.2-1 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ปี พ.ศ.2562

กลุ่มจังหวัดฯ/จังหวัด	จำนวนโรงงาน (แห่ง)	จำนวนแรงงาน (คน)	จำนวนเงินลงทุน (บาท)
กลุ่มจังหวัดฯ	7,407	80,124	36,511
อุบลราชธานี	4,100	50,728.33	20,981
ศรีสะเกษ	2,088	14,523.86	8,361
ยโสธร	855	4,148.64	4,463
อำนาจเจริญ	364	10,723.24	2,706

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

2.2.2 สถานการณ์การอุตสาหกรรม

จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดฯ พบว่า ในปี พ.ศ.2562 กลุ่มจังหวัดมีจำนวนโรงงานอุตสาหกรรม 7,407 แห่ง มีจำนวนลดลงร้อยละ 4.3 ของจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมในปี พ.ศ.2561

ตารางที่ 2.2-2 จำนวนโรงงานอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

ช่วงปี พ.ศ. 2560-2562

กลุ่มจังหวัดฯ/จังหวัด	จำนวนโรงงานอุตสาหกรรม (แห่ง)			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2562
กลุ่มจังหวัดฯ	7,700	7,740	7,407	0.5	-4.3
อุบลราชธานี	4,299	4,299.00	4,100	0.0	-4.6
ศรีสะเกษ	2,061	2,083.00	2,088	1.1	0.2
ยโสธร	964	972.00	855	0.8	-12.0
อำนาจเจริญ	376	386.00	364	2.7	-5.7

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

จำนวนเงินลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัด พบว่า ในปี พ.ศ.2562 กลุ่มจังหวัดมีจำนวนเงินลงทุน 80,124.07 ล้านบาท มีจำนวนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 ของจำนวนเงินลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรมในปี พ.ศ.2561

ตารางที่ 2.2-3 จำนวนเงินลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรมของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
ช่วงปี พ.ศ. 2560-2562

กลุ่มจังหวัดฯ/จังหวัด	จำนวนเงินลงทุนของโรงงานอุตสาหกรรม (ล้านบาท)			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2561	ปี 2562
กลุ่มจังหวัดฯ	74,096.97	79,469.61	80,124.07	7.3	0.8
อุบลราชธานี	52,296.26	51,646.63	50,728.33	-1.2	-1.8
ศรีสะเกษ	13,896.67	14,046.58	14,523.86	1.1	3.4
ยโสธร	4,252.46	4,457.85	4,148.64	4.8	-6.9
อำนาจเจริญ	3,651.58	9,318.55	10,723.24	155.2	15.1

ที่มา : กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

2.3 การค้า

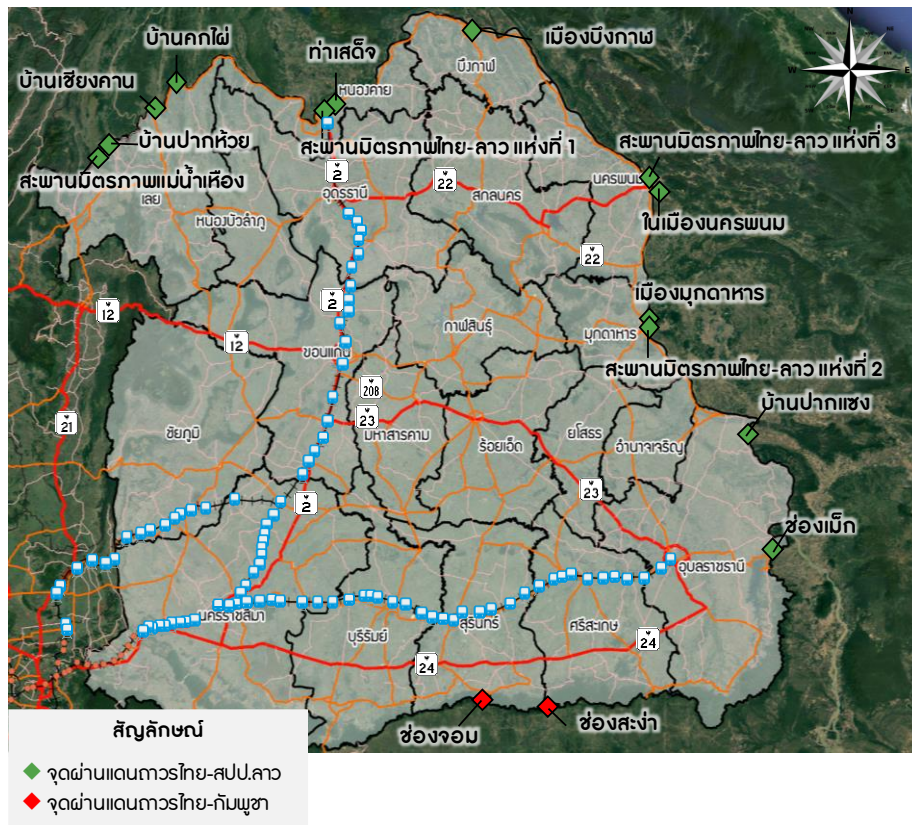
2.3.1 การค้าชายแดน

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน 2 ประเทศ คือ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวและราชอาณาจักรกัมพูชา โดยมีจังหวัดที่ติดต่อกับประเทศดังกล่าว 3 จังหวัด คือ อุบลราชธานี ศรีสะเกษ และอำนาจเจริญ ทำให้มีจุดผ่านแดนทั้งจุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรน รวม 9 ช่องทาง

ตารางที่ 2.3-1 จุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

จังหวัด	ประเภทด่านชายแดน	
	ถาวร	ผ่อนปรน
อุบลราชธานี	- ด่านพรมแดนช่องเม็ก อำเภอสิรินธร - ด่านพรมแดนปากแซง อำเภอนาตาล	- หน้าที่ว่าการอำเภอเขมราฐ - บ้านสองคอน อำเภอโพธิ์ไทร - บ้านด่านเก่า อำเภอโขงเจียม - ช่องตาอุ อำเภอบุญทรภัก - ช่องอานม้า อำเภอน้ำยืน
ศรีสะเกษ	- ด่านพรมแดนช่องสะงำ อำเภอภูสิงห์	-
อำนาจเจริญ	-	- บ้านยักซ์คุ อำเภอขามมวน

ที่มา : ด้านศุลกากรในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

รูปที่ 2.3-1 ด้านการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 พ.ศ.2562–2563 พบว่า กลุ่มจังหวัดฯ มีมูลค่าการค้ารวมในปี พ.ศ.2563 จำนวน 5,176 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าลดลงร้อยละ 71.6 เทียบกับมูลค่าการค้ารวมในปี 2562 เมื่อพิจารณามูลค่าการส่งออกของกลุ่มจังหวัด พบว่า ปี พ.ศ.2563 มีมูลค่า 2,109 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าลดลงร้อยละ 82.1 เมื่อเทียบกับมูลค่าการส่งออกในปี 2562 เมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าของกลุ่มจังหวัด พบว่า ปี พ.ศ.2563 มีมูลค่า 3,066 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าลดลงร้อยละ 52.7 เทียบกับมูลค่าการนำเข้าในปี 2562

ตารางที่ 2.3-2 มูลค่าการค้าชายแดนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ปี 2562 – 2563

ด้าน	มูลค่าการค้ารวม (ล้านบาท)			มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)			มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)		
	ปี 2562	ปี 2563	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	ปี 2562	ปี 2563	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	ปี 2562	ปี 2563	ร้อยละการเปลี่ยนแปลง
ด้านช่องเม็ก	16,689	4,819	-71.1	10,565	1,925	-81.8	6,124	2,893	-52.8
ด้านเขมราฐ	762	104	-86.4	647	93	-85.6	115	11	-90.4
ด้านช่องสง่าง	797	253	-68.3	551	91	-83.5	245	162	-33.9
รวม	18,248	5,176	-71.6	11,763	2,109	-82.1	6,484	3,066	-52.7

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

2.3.2 การคำนวณค่าขนส่งออก

1) ด้านมูลค่าการขนส่งออก มูลค่าการค้าขายแดนผ่านด่านศุลกากรช่องเม็ก จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปี พ.ศ.2563 มีมูลค่าการค้ารวมจำนวน 21,913 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 22.35 ของมูลค่าการค้ารวมปี พ.ศ.2562

ตารางที่ 2.3-3 มูลค่าการค้าขายแดนผ่านด่านศุลกากรช่องเม็ก จังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ.2562 – 2563

การค้า	มูลค่าการค้า (ล้านบาท)			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	2561	2562	2563	2562	2563
การส่งออก	11,172	11,389	11,643	1.94	2.23
การนำเข้า	4,661	6,521	10,270	39.91	57.49
รวม	15,833	17,910	21,913	13.12	22.35

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สินค้าส่งออกชายแดนที่ผ่านด่านศุลกากรช่องเม็ก พบว่า สินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) น้ำมันดีเซล 2) สุกรมีชีวิต (ทำพันธุ์) 3) รถไถนาเดินตาม 4) พลังงานไฟฟ้า 5) ผงชูรส 6) น้ำมันเครื่อง 7) ครีมเทียม 8) ปุ๋ยเคมี 9) อาหารสุกร และ 10) รถยนต์นั่ง กระบะ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3-4 สินค้าส่งออกชายแดนของด่านศุลกากรช่องเม็ก 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ.2563

ลำดับ	สินค้า	มูลค่าสินค้าส่งออก (ล้านบาท)		
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1	น้ำมันดีเซล	7,646.63	1,938.09	1,543.20
2	สุกรมีชีวิต (ทำพันธุ์)	-	-	391.99
3	รถไถนาเดินตาม	-	-	265.03
4	พลังงานไฟฟ้า	-	159.39	214.16
5	ผงชูรส	364.89	124.22	190.61
6	น้ำมันเครื่อง	-	-	174.94
7	ครีมเทียม	170.33	-	162.75
8	ปุ๋ยเคมี	-	-	160.16
9	อาหารสุกร	263.35	79.28	149.64
10	รถยนต์นั่งกระบะ	950.75	-	81.11

ที่มา : ด่านศุลกากรช่องเม็ก

สินค้านำเข้าชายแดนที่ผ่านด่านศุลกากรช่องเม็ก พบว่า สินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้ามากที่สุด 10 อันดับแรก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มันสำปะหลัง (หัวมัน, มันเส้น) 2) พลังงานไฟฟ้า 3) จรวดนำวิถีอากาศยานสู่อากาศยาน 4) กล้วยดิบ 5) เมล็ดกาแฟดิบ 6) มะขามเปียกและเสาวรส 7) กะหล่ำปลี 8) กาแฟสำเร็จรูป 9) ชุดสายไฟ ชุดสายไฟประกอบ และ 10) ปั่นจัน ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3-5 สินค้านำเข้าชายแดนของด่านศุลกากรช่องเม็ก 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ.2563

ลำดับ	สินค้า	มูลค่าสินค้านำเข้า (ล้านบาท)		
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1	มันสำปะหลัง (หัวมัน มันเส้น)	12,104.62	7,850.96	7,070.50
2	พลังงานไฟฟ้า	5,607.50	3,606.69	6,104.83
3	จรวดนำวิถีอากาศยานสู่อากาศยาน	-	757.98	1,594.17
4	กล้วยดิบ	-	150.49	501.36
5	เมล็ดกาแฟดิบ	2,074.77	890.49	437.75
6	มะขามเปียก เสาวรส	638.70	487.96	406.41
7	กะหล่ำปลี	2,442.94	779.45	311.72
8	กาแฟสำเร็จรูป	1,110.61	-	213.82
9	ชุดสายไฟ ชุดสายไฟประกอบ	-	344.35	104.18
10	ปั่นจัน	-	-	11.10

ที่มา : ด่านศุลกากรช่องเม็ก

2) **ด่านศุลกากรเขมราฐ** มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปี พ.ศ.2562 มีมูลค่าการค้ารวมจำนวน 16,689 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าลดลงร้อยละ 3.5 ของมูลค่าการค้ารวมปี พ.ศ.2561 มูลค่านำเข้า ส่งออก พ.ศ.2563 ไม่พบข้อมูล

ตารางที่ 2.3-6 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี ปี พ.ศ.2562 – 2563

การค้า	มูลค่าการค้า (ล้านบาท)			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
การส่งออก	11,480	10,565	-	-8.0	-
การนำเข้า	4,647	6,124	-	31.8	-
รวม	16,127	16,689	-	3.5	-

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

3) **ด้านศุลกากรช่องสะงำ** มูลค่าการค้าชายแดน ผ่านด้านศุลกากรช่องสะงำ จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า ปี พ.ศ.2563 มีมูลค่าการค้ารวมจำนวน 1,732 ล้านบาท ซึ่งมีมูลค่าเพิ่มขึ้นร้อยละ 96.37 ของมูลค่าการค้ารวมปี พ.ศ.2562

ตารางที่ 2.3-7 มูลค่าการค้าชายแดนผ่านด้านศุลกากรช่องสะงำ จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ.2562 – 2563

การค้า	มูลค่าการค้า (ล้านบาท)			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2562	ปี 2563
การส่งออก	610	631	883	3.44	39.94
การนำเข้า	222	251	849	13.06	238.25
รวม	832	882	1,732	6.01	96.37

ที่มา : สำนักงานปลัดกระทรวงพาณิชย์

สินค้าส่งออกชายแดนที่ผ่านด้านศุลกากรช่องสะงำ พบว่า สินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด 10 อันดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) เครื่องดื่มน้ำผลไม้ 2) นมถั่วเหลือง 3) เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ ไม่กะเทาะเปลือก 4) เกลือ 5) น้ำเปล่า 6) นมสเตอริไลส์ 7) ตู้เสื้อผ้าทำด้วยไม้อัด 8) นม UHT 9) น้ำอัดลม และ 10) ครีมเทียมข้นหวาน ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3-8 สินค้าส่งออกชายแดนผ่านด้านศุลกากรช่องสะงำ 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ.2563

ลำดับ	สินค้า	มูลค่าสินค้าส่งออก (ล้านบาท)		
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1	เครื่องดื่มน้ำผลไม้	161.11	135.88	156.27
2	นมถั่วเหลือง	58.69	140.86	89.44
3	เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ไม่กะเทาะเปลือก	-	-	70.98
4	เกลือ	53.75	56.35	56.10
5	น้ำเปล่า	-	-	54.43
6	นมสเตอริไลส์	23.56	25.14	6.78
7	ตู้เสื้อผ้าทำด้วยไม้อัด	42.98	42.86	34.43
8	นม UHT	21.19	18.06	30.65
9	น้ำอัดลม	16.44	27.47	27.98
10	ครีมเทียมข้นหวาน	-	-	23.10

ที่มา : ด้านศุลกากรช่องสะงำ

สินค้านำเข้าชายแดนที่ผ่านด่านศุลกากรช่องสะง่า พบว่า สินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้ามากที่สุด 10 อันดับแรกเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ 1) มันสำปะหลัง (มันเส้น) 2) มันสำปะหลัง (หัวมันสด) 3) พริกแห้ง 4) เมล็ดมะม่วงหิมพานต์ 5) เมล็ดข้าวโพด (สำหรับเลี้ยงสัตว์) 6) ข้าวเหนียวขาว 10 เปอร์เซ็นต์ 7) พริกสด 8) เศษอลูมิเนียม 9) ชิ้นส่วนเครื่องเกี่ยวข้าว และ 10) อุปกรณ์หาพิกัด ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3-9 สินค้านำเข้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรช่องสะง่า 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ.2563

ลำดับ	สินค้า	มูลค่าสินค้านำเข้า (ล้านบาท)		
		ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
1	มันสำปะหลัง (มันเส้น)	113.13	74.02	443.50
2	มันสำปะหลัง (หัวมันสด)	9.00	22.88	155.88
3	พริกแห้ง	68.37	78.69	78.39
4	เมล็ดมะม่วงหิมพานต์	-	-	20.89
5	เมล็ดข้าวโพด (สำหรับสัตว์เลี้ยง)	2.81	-	14.81
6	ข้าวเหนียวขาว 10 เปอร์เซ็นต์	-	-	10.82
7	พริกสด	-	-	5.70
8	เศษอลูมิเนียม	-	54.96	5.04
9	ชิ้นส่วนเครื่องเกี่ยวข้าว	0.61	2.88	3.98
10	อุปกรณ์หาพิกัด	-	-	2.12

ที่มา : ด่านศุลกากรช่องสะง่า

2.4 การท่องเที่ยว

2.4.1 สถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และประเพณีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติเป็นจำนวนมากกระจายตัวอยู่ในทุกจังหวัด แยกเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์และประเพณี แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ข้อมูลจากกรมการท่องเที่ยว กระทรวงท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 2.4-1 สินค้านำเข้าชายแดนผ่านด่านศุลกากรช่องสะงำ 10 อันดับแรก ในปี พ.ศ.2563

จังหวัด	สถานที่		
	แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์และ ประเพณี	แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม	แหล่งท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ
อุบลราชธานี	- วัดพระธาตุหนองบัว - วัดสิริธรราราม ภูพร้าว อุบลราชธานี	-	- อุทยานแห่งชาติผาแต้ม - อุทยานแห่งชาติแก่งตะนะ - หาดชมดาว, แก่งชมดาว
ศรีสะเกษ	- วัดมหาพุทธาราม (วัดพระโต) - วัดไพรพัฒนา (หลวงปู่สง) - ปราสาทสระกำแพงใหญ่	-	- ผามออีแดง - น้ำตกวังใหญ่ - น้ำตกสำโรงเกียรติ - สวนสมเด็จพระศรีนครินทร์ศรีสะเกษ - สวนเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว 80 พรรษา (เกาะกลางน้ำห้วยน้ำคำ)
อำนาจเจริญ	- วัดภูมณี (เจดีย์หินพันล้านก้อน) - วัดพระเจ้าใหญ่ลือชัย - พุทธอุทยานพระมงคลมิ่งเมืองแหล่ง	- วนอุทยานภูสิงห์-ภูผาผึ้ง	- อ่างเก็บน้ำห้วยสีโท - แก่งคันสูง
ยโสธร	- วัดมหาธาตุ โบราณสถานพระพุทธรูปยืน - วัดพระพุทธรูปยโสธร	- วิมานพญาแถน - พระธาตุก่องข้าวน้อย - ย่านเมืองเก่าบ้านสิงห์ท่า - แหล่งโบราณสถานบ้านสงเปือย ยโสธร - ภูถ้ำพระ พระพุทธรูปในถ้ำ - หอไตรวัดสระไตรนุรักษ์	-

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

2.4.2 สถานการณ์การท่องเที่ยวและรายได้

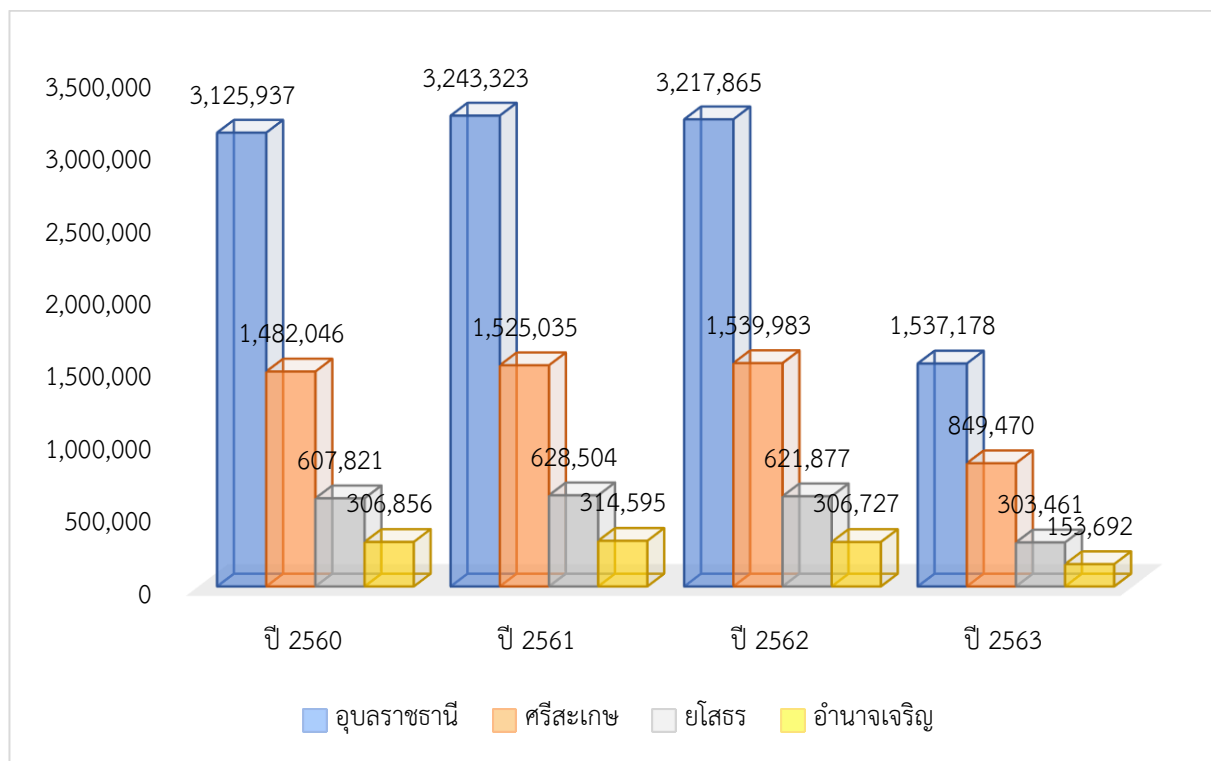
เนื่องจากสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (Covid-19) ทำให้มีมาตรการในการป้องกันการแพร่ระบาดของโรคอย่างเคร่งครัด การเดินทางข้ามจังหวัดหรือข้ามประเทศเป็นไปอย่างยากลำบากส่งผลต่ออุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวในปี พ.ศ.2563 มีจำนวน 2,843,801 คน ซึ่งมีจำนวนลดลงจากปี พ.ศ.2562 ร้อยละ 50.0 ของจำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ.2562 เมื่อพิจารณาแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัดปี พ.ศ.2563 พบว่า จังหวัดอุบลราชธานีมีจำนวนนักท่องเที่ยวมากที่สุด รองลงมาเป็นจังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดอำนาจเจริญ และจังหวัดยโสธร ตามลำดับ เมื่อพิจารณาร้อยละการเปลี่ยนแปลง พบว่า จังหวัดอุบลราชธานี มีร้อยละการเปลี่ยนแปลงลดลงมากที่สุด

ร้อยละ 52.23 รองลงมาเป็นจังหวัดยโสธร ร้อยละที่ลดลง 51.20 จังหวัดอำนาจเจริญ ร้อยละที่ลดลง 49.89 และจังหวัดศรีสะเกษ ร้อยละที่ลดลง 44.84 ตามลำดับ

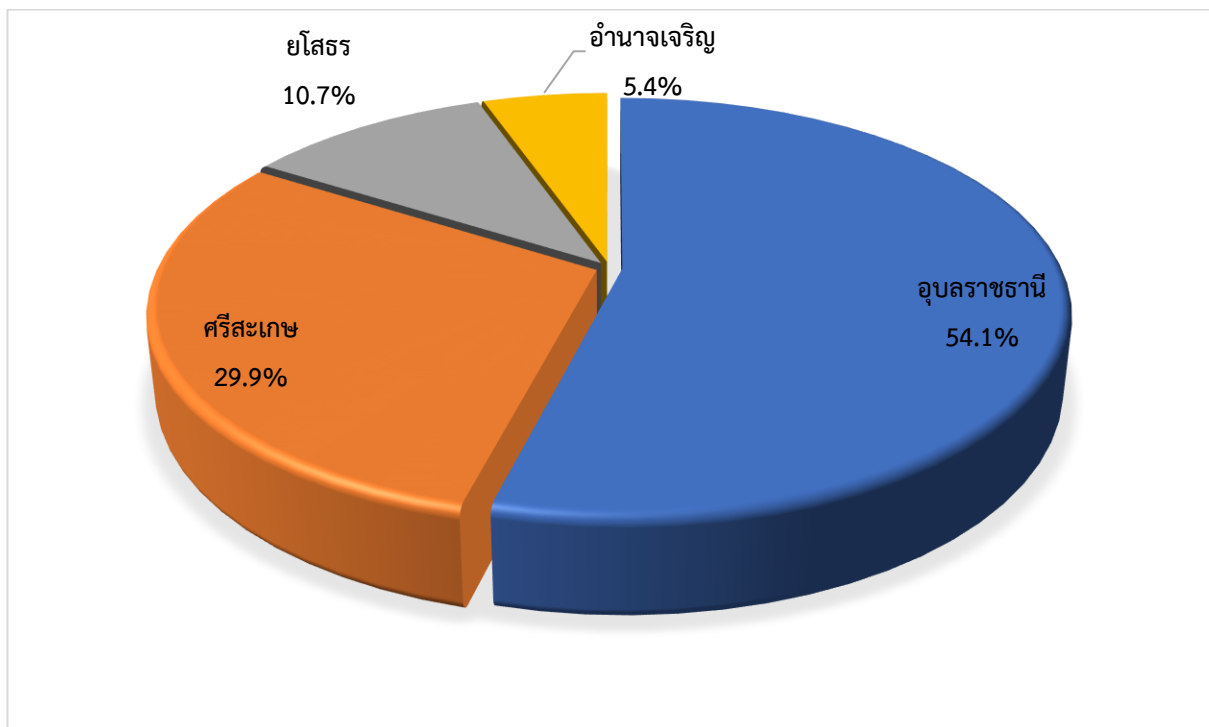
ตารางที่ 2.4-2 จำนวนนักท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 พ.ศ.2560 – 2563

กลุ่มจังหวัด/จังหวัด	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)				ร้อยละการเปลี่ยนแปลง		
	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
กลุ่มจังหวัดฯ	5,522,660	5,711,457	5,686,452	2,843,801	3.42	-0.44	-49.99
อุบลราชธานี	3,125,937	3,243,323	3,217,865	1,537,178	3.76	-0.78	-52.23
ศรีสะเกษ	1,482,046	1,525,035	1,539,983	849,470	2.90	0.98	-44.84
ยโสธร	607,821	628,504	621,877	303,461	3.40	-1.05	-51.20
อำนาจเจริญ	306,856	314,595	306,727	153,692	2.52	-2.50	-49.89

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

รูปที่ 2.4-1 นักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ปี 2560 – 2563

รูปที่ 2.4-2 สัดส่วนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด ปี 2563

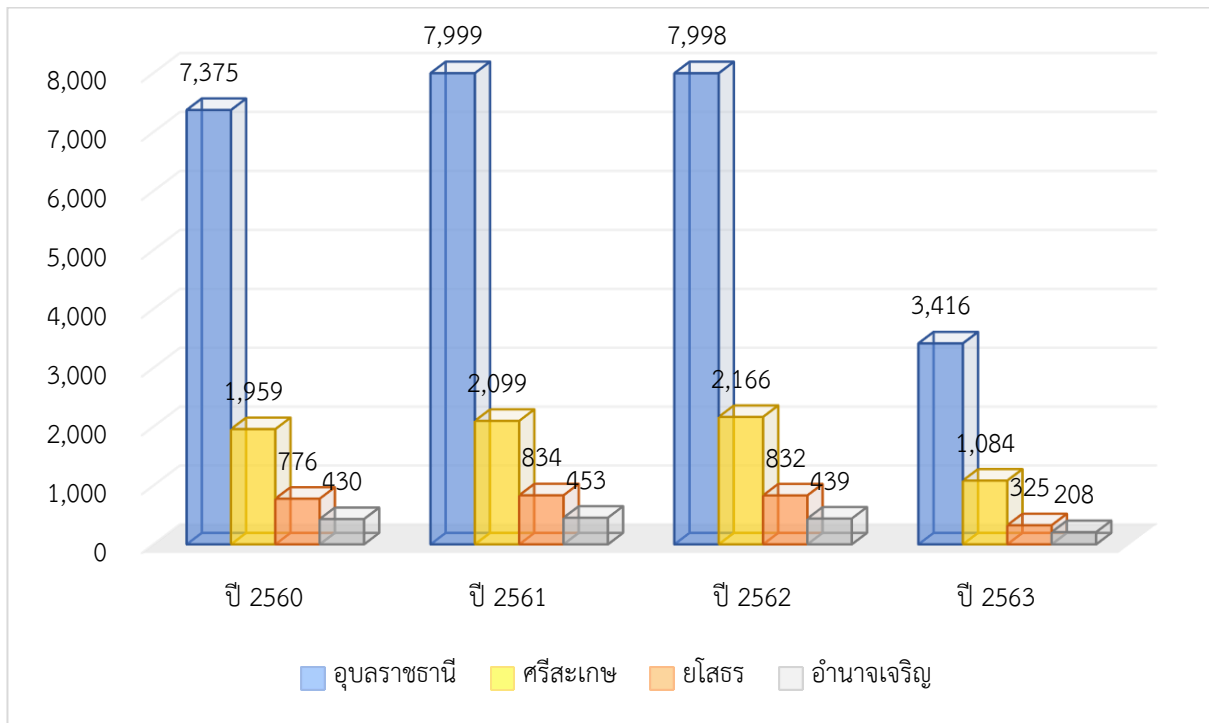
เมื่อพิจารณารายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 พบว่า ปี พ.ศ.2563 มีรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดจำนวน 5,033 ล้านบาท ซึ่งมีรายได้ลดลงจาก ปี พ.ศ. 2562 จำนวน 6,402 ล้านบาท เมื่อพิจารณาแต่ละจังหวัดในกลุ่มจังหวัด พบว่า จังหวัดอุดรราชธานีมีรายได้จากการท่องเที่ยวมากที่สุด จำนวน 3,416 ล้านบาท รองลงมาเป็นจังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 1,084 ล้านบาท และจังหวัดยโสธร จำนวน 325 ล้านบาท และจังหวัดอำนาจเจริญ จำนวน 208 ล้านบาท ตามลำดับ

ตารางที่ 2.4-3 รายได้จากการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
ช่วงปี พ.ศ.2560 - 2563

หน่วย : ล้านบาท

กลุ่มจังหวัด/จังหวัด	ปี 2560	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
กลุ่มจังหวัดฯ	10,540	11,385	11,435	5,033
อุดรราชธานี	7,375	7,999	7,998	3,416
ศรีสะเกษ	1,959	2,099	2,166	1,084
ยโสธร	776	834	832	325
อำนาจเจริญ	430	453	439	208

ที่มา : สำนักงานสถิติแห่งชาติ

รูปที่ 2.4-3 รายได้ของกลุ่มจังหวัด ปี 2560 – 2563

เมื่อพิจารณาจำนวนผู้เยี่ยมเยือนของกลุ่มจังหวัด พบว่า ในปี พ.ศ.2562 มีจำนวนผู้เยี่ยมเยือนลดลงร้อยละ 0.4 ของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนปี พ.ศ.2561 เมื่อพิจารณาในปี พ.ศ.2563 พบว่า จำนวนผู้เยี่ยมเยือนลดลงร้อยละ 50 ของจำนวนผู้เยี่ยมเยือนปี พ.ศ.2562 ซึ่งเป็นการลดลงในอัตราที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 124 ของร้อยละการเปลี่ยนแปลงของปี พ.ศ.2562

ตารางที่ 2.4-4 จำนวนผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมดในกลุ่มจังหวัดฯ พ.ศ.2561 - 2563

จังหวัด	จำนวนผู้เยี่ยมเยือนทั้งหมด (คน)			ร้อยละการเปลี่ยนแปลง	
	ปี 2561	ปี 2562 (R)	ปี 2563 (P)	ปี 2562	ปี 2563
กลุ่มจังหวัดฯ	5,711,457	5,686,452	2,843,801	-0.4	-50.0
อุบลราชธานี	3,243,323	3,217,865	1,537,178	-0.8	-52.2
ศรีสะเกษ	1,525,035	1,539,983	849,470	1.0	-44.8
ยโสธร	628,504	306,727	153,692	-51.2	-49.9
อำนาจเจริญ	314,595	621,877	303,461	97.7	-51.2

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

ตารางที่ 2.4-5 จำนวนนักท่องเที่ยวผู้เยี่ยมชมเยือนจำแนกตามประเภทในกลุ่มจังหวัดฯ พ.ศ.2561 - 2563

จังหวัด	จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนคนไทย (คน)			จำนวนผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างชาติ (คน)		
	ปี 2561	ปี 2562 (R)	ปี 2563 (P)	ปี 2561	ปี 2562 (R)	ปี 2563 (P)
กลุ่มจังหวัดฯ	5,514,461	5,489,241	2,799,945	213,545	197,211	43,856
อุบลราชธานี	3,091,230	3,065,554	1,502,317	168,642	152,311	34,861
ศรีสะเกษ	1,504,743	1,519,418	845,016	20,292	20,565	4,454
ยโสธร	305,757	298,098	152,089	8,838	8,629	1,603
อำนาจเจริญ	612,731	606,171	300,523	15,773	15,706	2,938

ที่มา : กองเศรษฐกิจการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

เมื่อพิจารณารายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนทั้งหมดของกลุ่มจังหวัด พบว่า รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนทั้งหมดของกลุ่มจังหวัดในปี พ.ศ.2563 มีจำนวน 5,033 ล้านบาท ซึ่งมีจำนวนลดลงร้อยละ 56 ของรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนในปี พ.ศ.2562 ซึ่งในปี พ.ศ.2563 รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนทั้งหมดมาจากรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนคนไทยจำนวน 4,847 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 96 ของรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนทั้งหมดในปี พ.ศ.2563 และรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนคนต่างชาติจำนวน 186 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 4 ของรายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนทั้งหมดในปี พ.ศ.2563

ตารางที่ 2.4-6 รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนจำแนกตามประเภทในกลุ่มจังหวัดฯ พ.ศ.2561 - 2563

จังหวัด	รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือน (ล้านบาท)			รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนคนไทย (ล้านบาท)			รายได้จากผู้เยี่ยมชมเยือนชาวต่างชาติ (ล้านบาท)		
	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563	ปี 2561	ปี 2562	ปี 2563
กลุ่มจังหวัดฯ	11,385	11,435	5,033	10,653	10,697	4,847	732	737	186
อุบลราชธานี	7,999	7,998	3,416	7,392	7,384	3,252	607	613	164
ศรีสะเกษ	2,099	2,166	1,084	2,045	2,111	1,072	54	55	12
ยโสธร	453	439	208	423	410	204	30	29	4
อำนาจเจริญ	834	832	325	793	792	319	41	40	6

3. โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมขนส่งในพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2

3.1 โครงสร้างพื้นฐานด้านคมนาคมในปัจจุบัน

3.1.1 ทางถนน

ระบบคมนาคมทางถนนของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีโครงข่ายถนนที่เชื่อมระหว่างกลุ่มและภายในกลุ่มจังหวัดที่สำคัญ ได้แก่

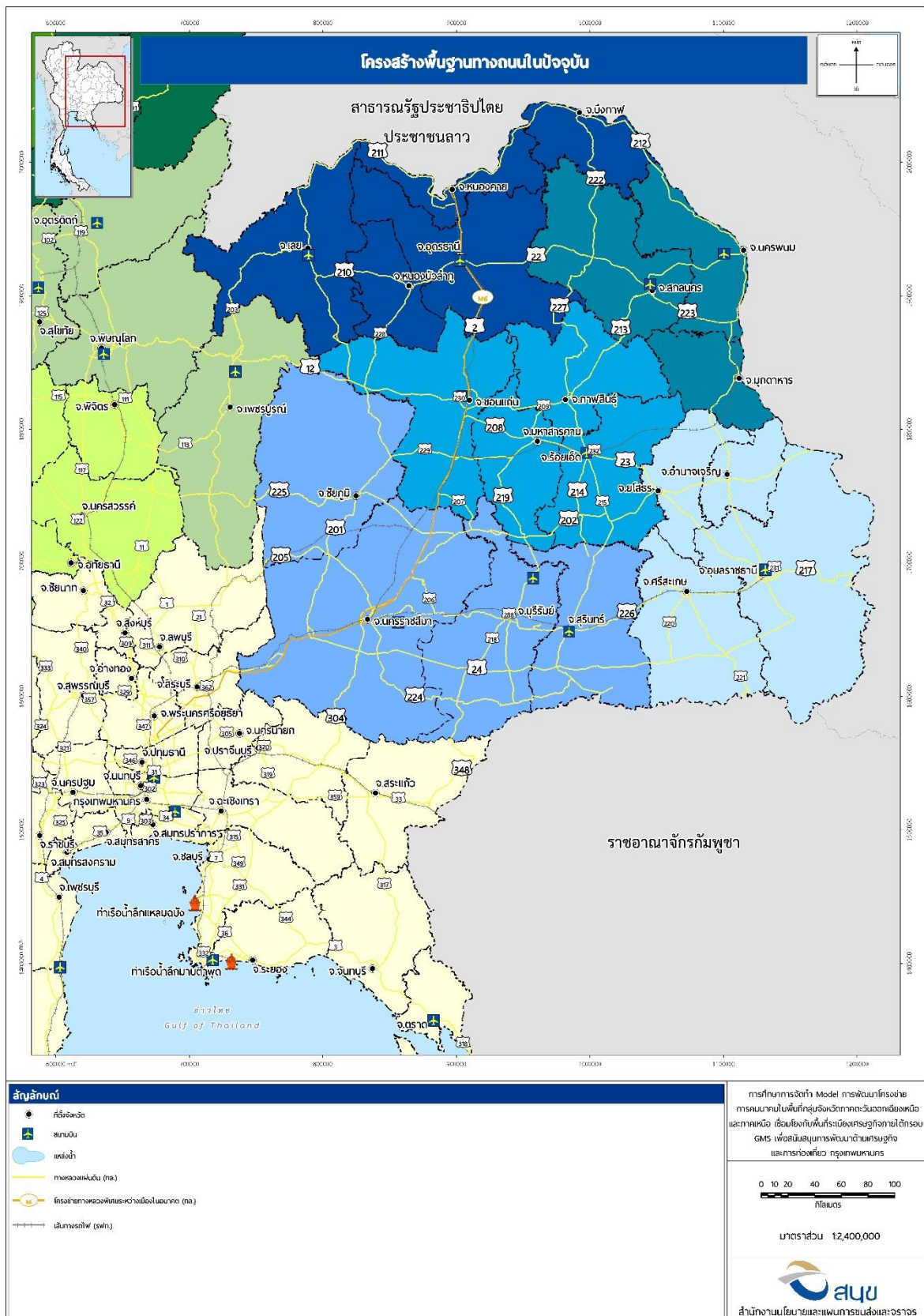
1) **ทางหลวงหมายเลข 24** ทางต่างระดับสีคิ้ว - อุบลราชธานี มีจุดเริ่มต้นที่ ทางต่างระดับสีคิ้ว อำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา และสิ้นสุดที่ ถนนในเขตเมืองอุบลราชธานี อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิ่งผ่านจังหวัด นครราชสีมา-บุรีรัมย์-สุรินทร์-ศรีสะเกษ-อุบลราชธานี มีระยะทางรวม 419.879 กิโลเมตร

2) **ทางหลวงหมายเลข 202** สายชัยภูมิ-เขมราฐ มีจุดเริ่มต้นที่ สี่แยกโรงต้ม อำเภอเมืองชัยภูมิ จังหวัดชัยภูมิ และสิ้นสุดที่ ตำบลเขมราฐ อำเภอเขมราฐ จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิ่งผ่านจังหวัด ชัยภูมิ-นครราชสีมา-บุรีรัมย์-มหาสารคาม-ร้อยเอ็ด-ยโสธร-อำนาจเจริญ-อุบลราชธานี มีระยะทางรวม 380.653 กิโลเมตร

3) **ทางหลวงหมายเลข 212** สายหนองคาย-อุบลราชธานี จุดเริ่มต้นที่ แยกถนนมิตรภาพสายเก่า จุดตัดทางแยกทางหลวงหมายเลข 233 อำเภอเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย วิ่งไปทางทิศตะวันออกตามแม่น้ำโขง และสิ้นสุดที่ตัวเมืองอุบลราชธานี อำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิ่งผ่านจังหวัด หนองคาย-บึงกาฬ-นครพนม-มุกดาหาร-ยโสธร-อำนาจเจริญ-อุบลราชธานี มีระยะทางรวม 583.575 กิโลเมตร

4) **ทางหลวงหมายเลข 217** สายวารินชำราบ-ช่องเม็ก มีจุดเริ่มต้นที่ ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี และสิ้นสุดที่ด่านช่องเม็ก อำเภอสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งเชื่อมต่อกับ สปป.ลาว โดยวิ่งผ่านเพียงจังหวัดอุบลราชธานี มีระยะทางรวม 86.067 กิโลเมตร

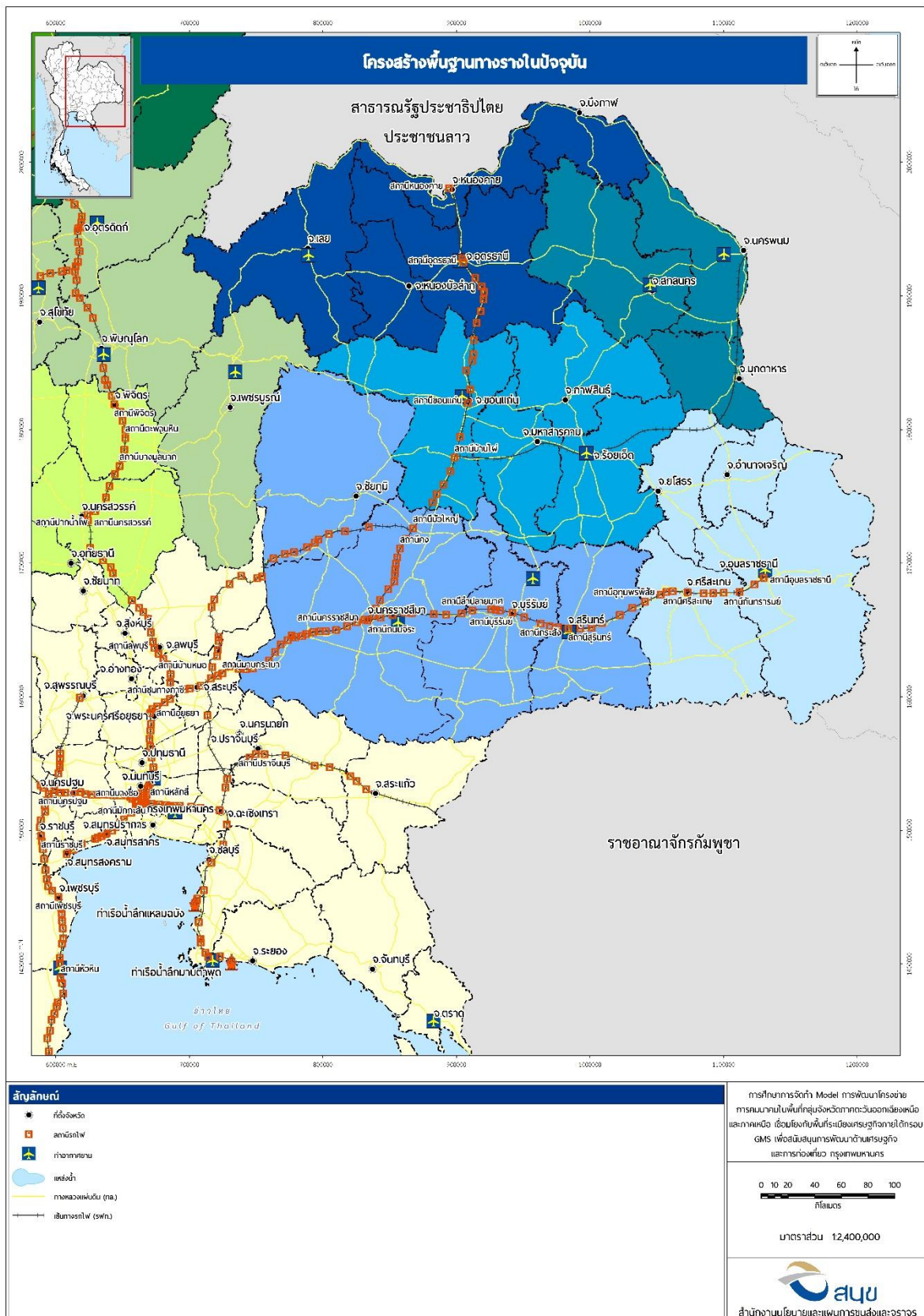
5) **ทางหลวงหมายเลข 226** สายห้วยทะเล-วารินชำราบ มีจุดเริ่มต้นที่ ตำบลห้วยทะเล อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา และสิ้นสุดที่ ตำบลวารินชำราบ อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยวิ่งผ่านจังหวัด นครราชสีมา-บุรีรัมย์-สุรินทร์-ศรีสะเกษ-อุบลราชธานี มีระยะทางรวม 324.330 กิโลเมตร

รูปที่ 3.1-1 โครงสร้างพื้นฐานทางถนนในปัจจุบัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

3.1.2 ทางราง

ระบบคมนาคมทางรางของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ประกอบด้วย (1) เส้นทางรถไฟสายนครราชสีมา - อุบลราชธานี (แยกจากชุมทางบ้านภาชี - อุบลราชธานี) ซึ่งมีการเดินทางผ่าน จังหวัด นครราชสีมา-บุรีรัมย์-ศรีสะเกษ-อุบลราชธานี และสุดปลายทางที่สถานีรถไฟอุบลราชธานี อำเภอรินจ่าราบ จังหวัดอุบลราชธานี โดยในปัจจุบันได้พัฒนาเป็นรถไฟรางคู่ โดยในปัจจุบันได้พัฒนาเป็นรถไฟรางคู่ ซึ่งมีระยะทาง 575 กิโลเมตร ทั้งหมด 60 สถานี

รูปที่ 3.1-2 โครงสร้างพื้นฐานทางรางในปัจจุบัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

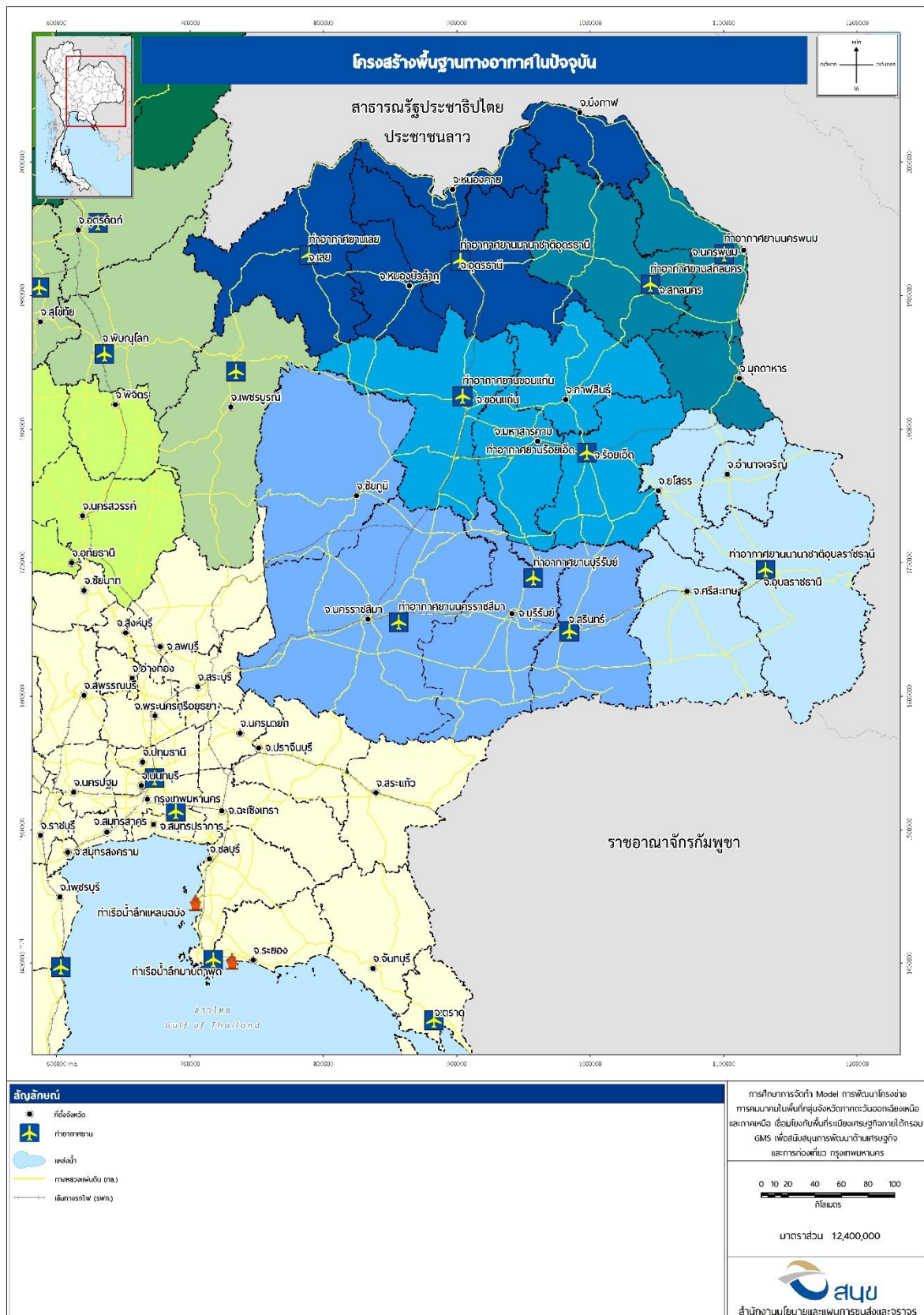
3.1.3 ทางน้ำ

ระบบคมนาคมทางน้ำของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 ประกอบด้วย แม่น้ำจำนวน 3 แห่ง ได้แก่ (1) แม่น้ำชี มีต้นน้ำที่เขาค้อในเขตอำเภอเกษตรสมบูรณ์ จังหวัดชัยภูมิ แล้วไหลผ่าน ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธรแล้วไปรวมกับแม่น้ำมูลที่เส้นแบ่ง เขตอำเภอเชียงใน กับอำเภวารินชำราบ (2) แม่น้ำมูล แหล่งกำเนิดของต้นน้ำอยู่ที่เขาวง กับเขาละมั่งในเขตอำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา ผ่านจังหวัดบุรีรัมย์ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ แล้วไปรวมกับแม่น้ำชี และไหลออกสู่ม่าน้ำโขง ที่อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี และ (3) แม่น้ำโขงเป็นเส้นกั้นเขตแดนระหว่างไทย – ลาว บริเวณจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยการขนส่งทางน้ำภายในบริเวณพื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีปริมาณน้อยมากเมื่อเทียบกับการขนส่งด้านอื่น ๆ เนื่องจากข้อจำกัดทางลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปเป็นที่ราบสูง ความตื้นและความแคบของลำน้ำ รวมถึงเส้นทางที่คดเคี้ยวจึงไม่เป็นที่นิยมในระบบคมนาคมขนส่งภายในประเทศ จึงเป็นการใช้เพื่อการเกษตรกรรม และการท่องเที่ยวเป็นหลัก โดยส่วนใหญ่เป็นระบบคมนาคมทางน้ำบนแม่น้ำโขงระหว่างประเทศไทยและสปป.ลาว ผ่านท่าเรือ จุดผ่านแดนถาวรและจุดผ่อนปรนการค้าต่าง ๆ บริเวณจังหวัดอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ ในเชิงเศรษฐกิจการค้า ท่องเที่ยวและเกษตรกรรม

3.1.4 ทางอากาศ

ระบบคมนาคมทางอากาศของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีท่าอากาศยานจำนวน 2 แห่ง ได้แก่

(1) ท่าอากาศยานนานาชาติอุบลราชธานี (ท่าอากาศยานพาณิชย์) (Ubon Ratchathani International Airport) มีตั้งอยู่ที่อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ห่างจากตัวเมืองอุบลราชธานีประมาณ 1 กิโลเมตร ซึ่งเป็นศูนย์กลางการบินพาณิชย์ที่สามารถรองรับผู้โดยสารจากจังหวัดอุบลราชธานี ศรีสะเกษ ยโสธร และอำนาจเจริญ โดยผู้โดยสารจังหวัดใกล้เคียงสามารถเข้าถึงได้ทางถนนทางหลวงในสายต่าง ๆ เช่น ทล. 23, 24, 212, 217 และ 226 เป็นต้น และทางรถไฟบนเส้นทางรถไฟเส้นทางสาย นครราชสีมา - อุบลราชธานี เข้ามายังอำเภอเมืองอุบลราชธานี จังหวัดอุบลราชธานีแล้วเดินทางไปยังสนามบิน ปัจจุบันมีสายการบินให้บริการ 6 สายการบิน ประกอบด้วย Thai Airways, Thai Smile , Nok Air, Thai Vietjet Air, Thai AirAsia และ Thai Lion Air เป็นต้น

รูปที่ 3.1-3 โครงสร้างพื้นฐานทางอากาศในปัจจุบัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

4. แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (พ.ศ. 2566-2570)

4.1 สรุปภาพรวมของกลุ่มจังหวัด

4.1.1 ที่ตั้งและอาณาเขต

พื้นที่กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง ๒ ตั้งอยู่ในตอนล่างของภูมิภาค ประกอบด้วย 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดอุบลราชธานี จังหวัดศรีสะเกษ จังหวัดยโสธร และจังหวัดอำนาจเจริญ มีพื้นที่รวมกันประมาณ 31,907 ตารางกิโลเมตร หรือ 19,942,336 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.89 ของพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และร้อยละ 6.2 ของพื้นที่ประเทศไทย มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านระยะทางรวม 601 กิโลเมตร

- ทิศเหนือ ติดต่อกับ จังหวัดมุกดาหาร
- ทิศใต้ ติดต่อกับ ราชอาณาจักรกัมพูชา
- ทิศตะวันออก ติดต่อกับ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว
- ทิศตะวันตก ติดต่อกับ จังหวัดร้อยเอ็ด และจังหวัดสุรินทร์

4.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 มีลักษณะภูมิประเทศ เป็นพื้นที่ลาดเอียงจากทิศตะวันตกลงไปทางทิศตะวันออก พื้นที่ทางตอนเหนือเป็นที่ราบสูง ภูเขา สลับกับพื้นที่แบบลูกคลื่นมีสภาพป่าและภูเขา มีแหล่งน้ำขนาดกลางและเป็นที่ราบลุ่มต่ำสลับซับซ้อนกับสันดินริมน้ำ

จังหวัดอุบลราชธานีตั้งอยู่บริเวณที่เรียกว่า แอ่งโคราช (Korat Basin) สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางเฉลี่ย 68 เมตร (227 ฟุต) ลักษณะโดยทั่วไป เป็นที่ราบสูงต่ำสลับกัน ลาดเอียงไปทางตะวันออกมีแม่น้ำมูล ไหลผ่านกลางกลุ่มจังหวัด จากทิศตะวันตกมายังทิศตะวันออก ไหลลงสู่แม่น้ำโขง ที่อำเภอโขงเจียม มีลำน้ำที่สำคัญได้แก่ ลำเซบก ลำเซบาย ลำโดมใหญ่ ลำโดมน้อย และมีภูเขาซับซ้อนหลายแห่งบริเวณชายแดนทางตอนใต้ มีเทือกเขาที่สำคัญ คือ เทือกเขาบรรทัด และเทือกเขาพนมดงรัก

4.1.3 จุดแข็ง และจุดอ่อน ของพื้นที่กลุ่มจังหวัด (SWOT)

4.1.3.1 จุดแข็ง (Strengths)

- 1) มีพื้นที่ในการปลูกข้าวหอมมะลิมากกว่า 8 ล้านไร่ คิดเป็นสัดส่วนมากกว่า 1 ใน 3 ของพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิทั้งประเทศ
- 2) มีสินค้าทางการเกษตรที่มีศักยภาพในการผลิตและมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ เช่น ทุเรียน หอมแดง กระเทียม โคเนื้อ เป็นต้น

- 3) มีพื้นที่ปลูกผลผลิตทางการเกษตรอินทรีย์มากกว่า 700,000 ไร่ และมีจำนวนเกษตรกรที่ได้รับการส่งเสริม เกษตรอินทรีย์ 93,593 ราย ส่งผลให้กลุ่มจังหวัดมีศักยภาพในการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับในระดับประเทศ
- 4) มีอาณาเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน 2 ประเทศ คือ สาธารณประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) และราชอาณาจักรกัมพูชา และมีศักยภาพในการเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านทางธุรกิจและการท่องเที่ยว รวมถึงสามารถเชื่อมโยงไปยังประเทศที่ 3 เช่น เวียดนาม
- 5) มีแหล่งทรัพยากรน้ำจำนวนมาก เช่น แม่น้ำโขง แม่น้ำชี แม่น้ำมูล และลุ่มน้ำสาขาจำนวนมากมีเขื่อนขนาดใหญ่ 2 แห่ง สามารถกักเก็บน้ำสำหรับการผลิตไฟฟ้าและการเกษตร
- 6) จังหวัดอุบลราชธานีเป็นศูนย์กลางทางด้านการแพทย์และสาธารณสุขในกลุ่มจังหวัดอีสานใต้ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน
- 7) ลักษณะที่ตั้งของกลุ่มจังหวัดตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ ที่มีทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก และมีความหลากหลายทางชีวภาพ
- 8) มีมรดกทางวัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตพื้นถิ่นที่เป็น อัตลักษณ์ เช่น แห่เทียนเข้าพรรษา บุญบั้งไฟ เป็นต้น
- 9) ทรัพยากรการท่องเที่ยวมีความหลากหลายทั้งในด้านธรรมชาติ ศาสนา และวัฒนธรรม ที่งดงามโดดเด่นมีชื่อเสียงระดับประเทศ

4.1.3.2 จุดอ่อน (Weaknesses)

- 1) การบริหารจัดการน้ำ การใช้ประโยชน์จาก แหล่งน้ำยังไม่เหมาะสมกับศักยภาพของแหล่งน้ำ ทั้งปริมาณน้ำท่าและน้ำฝน
- 2) ระบบชลประทานยังไม่เพียงพอครอบคลุมพื้นที่การเกษตร ส่วนใหญ่พึ่งพาธรรมชาติ
- 3) การประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์สินค้าของกลุ่มจังหวัดยังไม่เป็นที่รู้จักแพร่หลาย และไม่สามารถเข้าถึงกลุ่มลูกค้าเป้าหมาย
- 4) การสร้างสินค้าที่ใช้อัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดยังมีจำนวนน้อย
- 5) หัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรมากกว่าร้อยละ 45 เป็นผู้สูงอายุ ยังขาดเทคโนโลยีที่ช่วยในการผลิตด้านการเกษตร ส่งผลให้ผลผลิตต่อไร่ของพืชเศรษฐกิจต่ำ
- 6) ยังไม่มีการใช้เทคโนโลยี และนวัตกรรมมาใช้ในการผลิตในแต่ละกระบวนการ ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ
- 7) มีการบุกรุกพื้นที่ป่า 13,115 ไร่ ถือเป็นอันดับ 4 ของพื้นที่ที่มีการบุกรุกมากที่สุดของประเทศ
- 8) ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส มีความเหลื่อมล้ำในการเข้าถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้สามารถพึ่งพาตนเองได้และลดการพึ่งพิงภาครัฐ
- 9) ประชาชนจำนวนมากยังไม่ตระหนักและเข้าใจต่อแนวทางการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 10) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมถูกทำลายทำให้เกิดความแห้งแล้ง และน้ำท่วมในฤดูฝน

4.1.3.3 โอกาส (Opportunities)

- 1) กระแสนิยมการบริโภคอาหารและสินค้าเกษตรปลอดภัยเพิ่มขึ้นทั้งในและต่างประเทศ
- 2) เป็นจุดแวะพักสำหรับนักท่องเที่ยวที่ต้องการ ท่องเที่ยวประเทศเพื่อนบ้านทั้ง สปป.ลาว ตอนใต้ และกัมพูชา เนื่องจากมีการคมนาคมในการเดินทางที่สะดวกมีทั้ง สนามบิน รถไฟ และรถยนต์ โรงแรม ศูนย์การค้าที่สามารถ รองรับนักท่องเที่ยวได้จำนวนมาก
- 3) มีแหล่งท่องเที่ยวในประเทศเพื่อนบ้านที่มีชื่อเสียงระดับโลก เช่น นครวัด นครธม ฮอยอัน และโฮจิมินห์ ซึ่งมีนักท่องเที่ยว ต่างชาติจำนวนมาก เป็นโอกาสในการส่งสินค้าเกษตรเพื่อรองรับการท่องเที่ยว
- 4) นโยบายจากมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบให้กลุ่มจังหวัดเป็นพื้นที่พัฒนาอุตสาหกรรมชีวภาพของไทยระยะที่ 2
- 5) นโยบายรัฐในการพัฒนาและกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาค เช่น โครงการรถไฟความเร็วสูง รถไฟทางคู่ ระบบโลจิสติกส์ เพื่อเชื่อมโยงประเทศเพื่อนบ้าน เป็นต้น
- 6) แนวโน้มกระแสการตื่นตัวเรื่องการเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมจากการที่ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด แต่จำนวนประชากร เพิ่มมากขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ประชาชนเห็นความสำคัญ ของการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด
- 7) กระแสการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- 8) รัฐบาลมีนโยบายในการส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน ทั้งใน ด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และความมั่นคง

4.1.3.4 อุปสรรค (Threats)

- 1) เศรษฐกิจภาพรวมของประเทศถดถอย เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) ส่งผลให้กำลังการซื้อและนักท่องเที่ยวลดลง
- 2) ขาดความต่อเนื่องของนโยบายรัฐบาล รวมถึงปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง
- 3) ปัญหาระยะธรรมชาติ น้ำท่วม ฝนแล้ง สร้างความเสียหายต่อผลผลิตการเกษตร
- 4) ปัญหาราคาสินค้าเกษตรไม่มีเสถียรภาพต่อความสามารถในการแข่งขัน
- 5) ปริมาณขยะพลาสติกเพิ่มมากขึ้นจากพฤติกรรมการบริโภคและสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19)
- 6) เนื่องจากกลุ่มจังหวัดตั้งอยู่ในพื้นที่ปลายน้ำของแม่น้ำมูล ทำให้ได้รับผลกระทบจากการบริหารจัดการน้ำที่ไม่มีประสิทธิภาพ

- 7) ลักษณะพื้นที่ชายแดนของกลุ่มจังหวัดที่ติดต่อกันกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นผืนเดียว มีช่องทางธรรมชาติจำนวนมาก ส่งผลให้ยากในการควบคุมแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย ยาเสพติด และอาชญากรข้ามชาติ

4.2 เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัด

“เกษตรสร้างมูลค่า ศูนย์กลางการค้า โลจิสติกส์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ เชื่อมโยงภูมิภาค”

รูปที่ 4.2-1 เป้าหมายและแนวทางการพัฒนาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พ.ศ. 2566-2570

4.3 ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

- 1) ประเด็นการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมเกษตรสร้างมูลค่า
- 2) ประเด็นการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุน
- 3) ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา
- 4) ประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคมและความมั่นคง

4.4 สรุปโครงการสำคัญแบ่งตามประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

4.4.1 โครงการสำคัญตามประเด็นการพัฒนาที่ 1 การส่งเสริมเกษตรสร้างมูลค่า

- 1) โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัยได้มาตรฐาน
- 2) โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์
- 3) โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตโคเนื้อคุณภาพสูงสู่ลุ่มน้ำโขงชีมูล
- 4) โครงการพัฒนาอาชีพการเพาะเลี้ยงปลาตะเพียนขาวในบ่อดิน
- 5) โครงการเพิ่มศักยภาพความเข้มแข็งและยั่งยืนในการสนับสนุนการผลิตด้านเกษตรปลอดภัยและเกษตรแปลงใหญ่
- 6) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพื่อเพิ่มมูลค่าและยกระดับ
- 7) โครงการการจัดทำระบบบริหารจัดการน้ำของกลุ่มจังหวัด
- 8) การพัฒนาระบบการบริหารจัดการแปลงเกษตรที่เหมาะสมโดยระบบอัจฉริยะ (Intelligent Farm Management System)
- 9) โครงการพัฒนาการปลูกพืชอาหารสัตว์ เพื่อให้เป็นแหล่งอาหารสัตว์สำหรับโคขุน
- 10) โครงการยกระดับและต่อยอดผลงานวิจัยและนวัตกรรมด้านผลิตภัณฑ์จากสมุนไพรและเวชสำอางสมุนไพรสู่ระดับอุตสาหกรรมเชิงพาณิชย์ที่ได้คุณภาพและมาตรฐานสากล
- 11) โครงการพัฒนาทักษะการคิดสร้างสรรค์เพื่อเสริมทักษะอาชีพเกษตรกรรุ่นใหม่สำหรับผู้เรียนในระบบ และนอกระบบที่ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ COVID-19
- 12) โครงการส่งเสริมการตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัยและเกษตรสินค้าอินทรีย์

4.4.2 โครงการสำคัญตามประเด็นการพัฒนาที่ 2 เสริมสร้างขีดความสามารถด้านการค้าการลงทุน

- 1) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านถนนเชื่อมโยงโครงข่ายคมนาคม ขนส่ง และโลจิสติกส์
 - 2) โครงการพัฒนาการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล (Data Base) และ สารสนเทศเพื่อการพัฒนาการค้า และการลงทุน
 - 3) โครงการเพิ่มศักยภาพการให้บริการของด่านพรมแดนช่องเม็ก เพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้า การลงทุน
 - 4) โครงการเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการตามกรอบแนวคิด BCG Model
 - 5) โครงการเพิ่มศักยภาพการให้บริการของด่านพรมแดนบ้านปาก แสงเพื่ออำนวยความสะดวกด้านการค้าการลงทุน
 - 6) โครงการพัฒนาศักยภาพชุมชนสร้างงานสร้างอาชีพ ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อฟื้นฟูเศรษฐกิจ ท้องถิ่นให้เข้มแข็งและยั่งยืน
 - 7) โครงการยกระดับผ้าทอมือ โขง ชี มูล
 - 8) โครงการส่งเสริมการค้าเชื่อมโยงตลาดนำการผลิตของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
- ตอนล่าง 2

- 9) โครงการส่งเสริมตลาดสินค้าข้าวหอมมะลิพรีเมียมกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
ตอนล่าง 2

4.4.3 โครงการสำคัญตามประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่มมูลค่าเศรษฐกิจสร้างสรรค์ด้านการท่องเที่ยว และกีฬา

- 1) โครงการเส้นทางเชื่อมโยงกิจกรรมหลัง การประชุมในจังหวัดรอบข้าง (Post MICE Activities Linkage with Neighboring City)
- 2) โครงการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์การตลาด ด้านการท่องเที่ยวและกีฬา กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 (โขง ชี มูล)
- 3) โครงการก่อสร้างพุทธมณฑลอูบลราชธานี
- 4) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพุทธอุทยานหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต อุทยานบึงบัว หนองขอน
อุบลราชธานี
- 5) โครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งเพื่อการท่องเที่ยว
- 6) โครงการพัฒนากลุ่มท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ (ภาคอีสานตอนล่าง 2)
- 7) โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง
2
- 8) โครงการฟื้นฟูอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ชุมชนพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านอุตสาหกรรม
สร้างสรรค์ (Creative Industry Village) ตามแนวคิด BCG
- 9) โครงการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยว ป่านันทนาการโบสถ์ก ตำบลนาคำ อำเภอศรี เมือง
ใหม่ จังหวัดอุบลราชธานี
- 10) โครงการเยาวชนแกนนำอาสาพัฒนาชุมชนให้เป็นชุมชนน่าอยู่น่าเที่ยว
- 11) โครงการส่งเสริมพัฒนาและยกระดับศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยวกลุ่ม จังหวัดฯ
- 12) โครงการพัฒนาและยกระดับบุคลากรด้านท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบครบวงจรอย่าง ยั่งยืนกลุ่ม
จังหวัดฯ
- 13) โครงการส่งเสริมพัฒนาประชาสัมพันธ์ การตลาดด้านการท่องเที่ยวและกิจกรรมการ
ท่องเที่ยวและกีฬาเชิงสร้างสรรค์กลุ่มจังหวัดฯ

4.4.4 โครงการสำคัญตามประเด็นการพัฒนาที่ 4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาส และความ เสมอภาคทางสังคมและความมั่นคง

- 1) สร้างงานเพื่อปรับปรุงที่อยู่อาศัยผู้สูงอายุ คนพิการ
- 2) โครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อสร้างงาน สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้มั่นคง
และมีคุณภาพชีวิตที่ดี
- 3) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มเปราะบางรายครัวเรือนเพียงพอ บนวิถีพอเพียง
- 4) โครงการเด็กไทยสูงดีสมส่วน พัฒนาการสมวัย IQ เกิน 100 เพื่อการเสริมสร้างด้าน
เชาว์ปัญญา

- 5) โครงการพัฒนาระบบการดูแลสุขภาพและคุณภาพชีวิตเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุแบบบูรณาการ
- 6) โครงการมหัศจรรย์ 1,000 วันแรกแห่งชีวิต รบร้า ล้อมรัก อุ่นไอรัก สายใย สื่อสาร เด็กไทย พัฒนาการสมวัย IQ ดี (ช่วงที่ 2) เพื่อการเสริมสร้างด้านสติปัญญา อารมณ์ ด้วยวินัยเชิงบวก
- 7) พัฒนาการศึกษาก่อนเกิดถึงปฐมวัยในสถานศึกษา
- 8) โครงการพัฒนาความรู้และทักษะชีวิตสำหรับวัยเรียนกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2
- 9) โครงการพัฒนาทักษะการเรียนรู้และที่จำเป็นของผู้เรียนสู่โลกศตวรรษที่ 21
- 10) โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาศักยภาพการอ่านออก เขียนได้ของเด็กไทย/เยาวชนไทยในพื้นที่กลุ่ม จังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่าง 2 สู่ คุณภาพชีวิตที่ดี
- 11) โครงการหน่วยปฏิบัติการยุทธศาสตร์เชิงรุกสร้างสุขให้ประชาชน
- 12) โครงการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์สร้างโอกาสความเสมอภาคทางสังคมและความมั่นคง เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนของหมู่บ้านชุมชนชายแดน

5. การประชาสัมพันธ์เพื่อแนะนำโครงการและรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมายการสัมมนาเพื่อแนะนำโครงการและรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชนที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

- 1) ผู้บริหาร ผู้แทนระดับจังหวัดจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น ผู้ว่าราชการจังหวัด สำนักงานจังหวัด แขวงทางหลวง แขวงทางหลวงชนบท ขนส่งจังหวัด สำนักงานการท่องเที่ยวองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัด เป็นต้น
- 2) ผู้บริหารภาคเอกชนและผู้ประกอบการ เช่น สภาอุตสาหกรรมจังหวัด หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัด ผู้ประกอบการขนส่งและโลจิสติกส์ผู้ประกอบการโรงแรมและผู้ประกอบการท่องเที่ยว เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1) กลุ่มเป้าหมายได้รับทราบภาพรวมโครงการขอบเขตการศึกษา กรอบแนวคิดการพัฒนาของโครงการ รวมทั้งแผนการดำเนินการศึกษาโครงการและระยะเวลาในการดำเนินงาน
- 2) กลุ่มเป้าหมายได้ร่วมแลกเปลี่ยน ให้ข้อมูล แสดงความคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่อการศึกษาของโครงการ และแนวคิดทิศทางการพัฒนาโครงการ ในพื้นที่ต่าง ๆ
- 3) คณะผู้ศึกษาได้รับข้อเสนอแนะ ความคิดเห็น และประเด็นที่ต้องพิจารณาเพิ่มเติมที่เป็นประโยชน์ไปพิจารณาประกอบในการการศึกษาและแนวคิด ทิศทางการพัฒนาโครงการอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ และยกระดับศักยภาพการพัฒนาต่อไป

หน่วยงานเจ้าของโครงการ

สำนักส่งเสริมระบบการขนส่งและจราจรในภูมิภาค สำนักงานนโยบายและแผนการขนส่งและจราจร
เลขที่ 35 ถนนเพชรบุรี แขวงทุ่งพญาไท เขตราชเทวี กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ : 0-2215-1515 ต่อ 3041, 3042, 3045

กลุ่มบริษัทที่ปรึกษา

บริษัท โชติจินดา คอนซัลแตนท์ จำกัด

เลขที่ 1473/4 อาคารโชติจินดา ซอยพัฒนาการ 31/1 ถนนพัฒนาการ แขวงสวนหลวง เขตสวนหลวง
กรุงเทพมหานคร 10250
โทรศัพท์ : 0-2318-7235
อีเมล : chotichinda@chotichinda.com

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

เลขที่ 239 ถนนห้วยแก้ว ตำบลสุเทพ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ 50200
โทรศัพท์ : 053-941-300 โทรสาร : 053-217-143
อีเมล : contact@cmu.ac.th

บริษัท ดีเคดี คอนซัลแตนท์ จำกัด

เลขที่ 1199 อาคารปิยวรรณ ชั้น 8 ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400
โทรศัพท์ : 0-2619-9931 โทรสาร : 0-2619-9932
อีเมล : dc@decade.co.th